

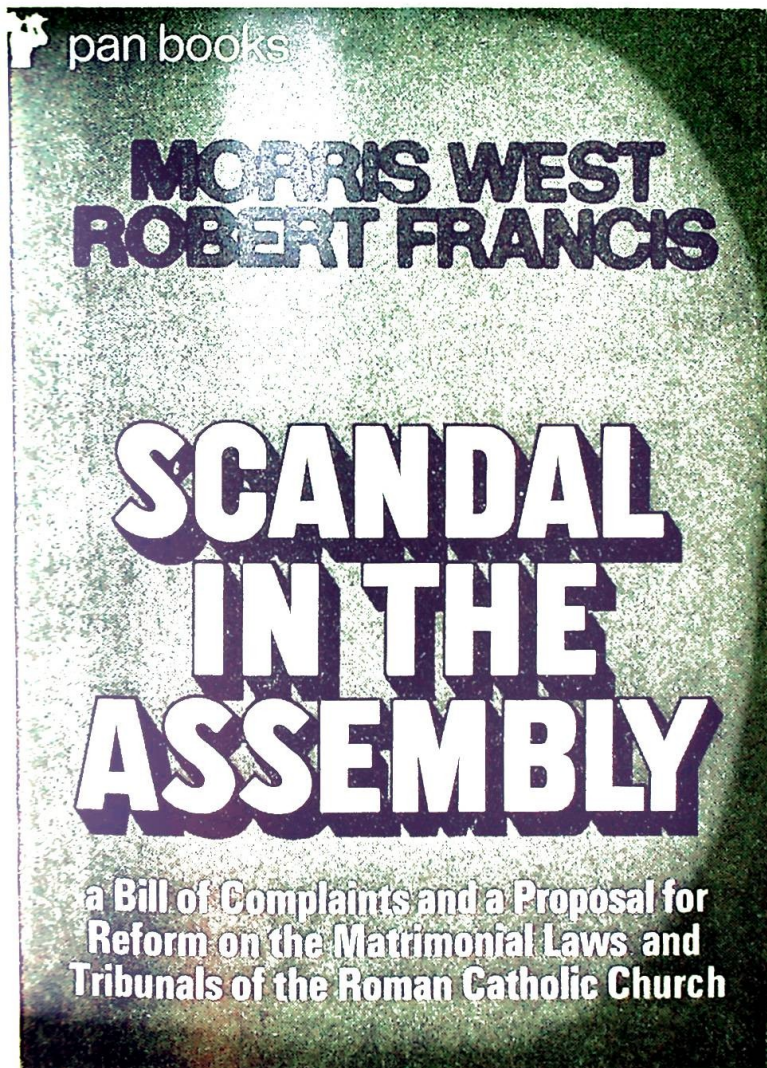
ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

N R. 12.

82. ÅRGANG
20. JUNI

1970

Omtales på side 188

**ERNEST
OG
HERMIONES
SAK**

SIDE 186

**OM BRANN-
FARE OG
FORSIKTIG-
HET**

KLOVNEN, SIDE 195

ERNEST OG HERMION-

På landsmøtet i Norges Katolske Kvinneforbund i forrige måned ble det også en diskusjon om bladet St. Olav, såvidt undertegnede forstår. Det ble hevdet av mange delegerte at man savnet *kvinnestoff* i spaltene. Dette har ærlig talt forvirret oss i redaksjonen en del, vi har innbilt oss at vi i stoff og bilder passe tydelig har

lagt for dagen at vi ønsker slikt stoff og forsøker å bringe det så regelmessig som mulig. Men det hersker muligens forskjellige oppfatninger av hva *kvinnestoff* er for noe rart i 1970. Vi tror at numrene hittil i år faktisk har inneholdt en god del stoff som katolske kvinner skulle være interessert i — både som kvinner og som katolikker. Faktisk får vi av og til hilsener som tyder på at vi her ihvertfall er på rett vei.

Men dessverre — NKKF, et forbund som vi nærer respekt og sympati for, mener noe annet. Vi spurte et aktet medlem direkte etter landsmøtet: Hva mener dere med uttrykket *kvinnestoff*? Hva kan redaksjonen gjøre for at dere skal være mer tilfredse og ikke tro at vi bare trykker mennenes stoff, menns meninger osv.? Svaret kom, litt nølende igrunnen: Vel, dere har for eksempel aldri noe om Mariakongregasjonens retretter på Montebello og andre steder. Og dere skriver ikke noe om vårt arbeide med basarer . . . Hvilket er riktig, vi medgir slike mangler. Vi har riktignok ofte små annonser om planlagte foredragsmøter og retretter i kvinnes organisasjoner, men vi omtaler ikke møtene og retrettene spesielt. I hvert fall uhyre sjeldent. Retrettene er gode og viktige ting for de som deltar, enhver katolikk trenger disse korte pausene, og den fornyete styrke de gir gjennom sakrament og lesning og direkte fellesskap. Men det betyr ikke at retrettene nødvendigvis bør omtales ytterligere på trykk og at St. Olav bør registrere hvor vellykket alt var og hvor godt det virket. Dessuten snakker vi om et lite sekstensiders blad hvor redaksjonen ukentlig nesten sner ned i nyhetsmateriale og kommentarer fra en katolsk verdenskirke som er inne i en av sine mest spennende og dramatiske tidsepoker, årene etter det annet Vatikan-

Dagens kvinner er IKKE overdrevent forsiktige og engstelige og underdanige — —

NYHETER

■ Erkebiskop Helder Camara har i et foredrag i Paris kommet med nye opplysninger om regimets tortur av politiske fanger i Brasil. (St. Olav nr. 10 og nr. 11). Han la bl. a. frem en rapport fra en internasjonal juristkommisjon som sier at det for tiden er 12 000 slike fanger i brasilianske fengsler og beskrev ni former for mishandling som fangene blir utsatt for. Han oppfordret Brasils regjering til å åpne sine fangeanstalter for en inspeksjon av Røde Kors.

Erkebiskopen fortsatte med å si at Brasil ikke «har monopol» på disse tragediene. De må sees i en meget videre sammenheng. Det må gjøres slutt på bruk av tortur over alt. Men først

og fremst ønsker vi at de underutviklede områdene frir seg fra alt slaveri og fattigdom, sa han. Han omtalte dagens vold og sa at det foregikk på tre plan:

For det første har man den urettferdighet som finnes over alt, også i de utviklede nasjonene, men fremfor alt i forholdet mellom de rike og fattige land.

For det annet har man de voldsmetoder de undertrykte griper til med opprør mot urettferdigheten med våpen i hånd.

For det tredje: den vold som makthaverne anvender for å knekke dette opprør.

Erkebiskopen avslø å forsøke å hindre eller avskrekke de som velger vepnet motstand mot

undertrykkelsen, men mente at hans egen vei, som han kalte «den fredliges vold» var mer effektiv.

■ Kardinal Suenens har i en preken i katedralen i Malines i Belgia kommet inn på de uttalelser han har gitt i et intervju om dagens situasjon i Kirken, solibat-debatten og forholdet mellom Rom og den nederlandske kirke og pave Pauls uttalelser dagen etterpå, som mange pressefolk tolket som kritikk av kardinalen.

Han begynte med å si at han hadde følt det som sin plikt som biskop å tale åpent ut om et problem som i dag blir offentlig diskutert over alt. Det var etter hans mening ingen uærbødighet eller mangel på respekt i en slik

(Forts. side 194.)

ES SAK

konsil. Man må ha oss tilgitt hvis vi i alt dette ikke legger stor nok vekt på det stoff bladets redaktører kunne presentere i fredligere tider.

Vi mener at abortdebatt, dekret om blandede ekteskap, familiespørsmål, det grundig terpede prevensjons-spørsmål osv. angår kvinnene i høy grad. Er ikke vårt stoff om slike ting *kvinnestoff*? Er ikke ungdommens vanskeligheter, voldsproblematikken, ordenssøstrenes omstilling, en pressekonferanse i Oslo med Bernadette Devlin og en ny skolelov egentlig også *kvinnestoff*?

Vi har en svak mistanke om at mange katolske kvinner — vi tenker da kanskje ikke på NKKF og Mariakongregasjonens medlemmer stort sett — er enig med oss her. Og vi har en mistanke om — jeg tør nesten ikke si det — at både NKKF og Mariakongregasjonen ville ha godt av å kunne innrømme det og innse at dagens kvinner er mer åpne og utadvendte enn før, mer sikre på at de står på likefot med de baktalte menn osv. Mer uvillige til å være forsiktede og engstelige og underdanige. Hvilket ikke betyr at de er dårligere katolikker, absolutt ikke.

Dagens hovedartikkel i bladet St. Olav er omtalen av den nye bok Morris West og Robert Francis har skrevet om skilsmisse og omgifte. Etter min ringe mening er dette førsterangs kvinnestoff. I artikkelen nevnes spesielt ett tilfelle, den latterlige, skremmende og meningsløse behandling Ernest og Hermiones ekteskap utsettes for på grunn av de gjeldende nedstøvede lovregler i Kirken om disse ting. Skulle ikke dette være kvinnestoff godt nok?

Eller tar jeg fullstendig feil?

A. R.

I KRISTUS

«Jeg var sulten, og I gav mig at spise.» Hvornår, Herre? De vidste det ikke. Man behøver ikke at vide det. Man skal ikke hjelpe sin næste for Kristi skyld, men i Kristus. Jeg'et skal i den grad forsvinde, at det er Kristus selv, der med vor sjæl og vort legeme som mellemed kommer vor næste til hjælp. Være den slave, herren sender for at bringe en eller anden ulykkelig den ene eller den anden form for hjælp. Hjælpen kommer fra herren, men er rettet til den ulykkelige. Kristus led ikke for sin Fader. Han led for menneskene, fordi Faderen ville det.

Man kan ikke sige om slaven, som går ud for at bringe hjælp, at han gør det for sin herre. Han gør ingenting. Selv hvis han for at gå hen til den ulykkelige måtte gå på søm med nøgne fødder, så lider han, men han gør ingenting. Han er nemlig en slave.

«Vi er unyttige tjenere», det vil sige: vi har ikke gjort noget som helst.

I det hele taget er «for Guds skyld» et dårligt udtryk. Man kan ikke give Gud noget.

Det drejer sig ikke om at gå til sin næste for Guds skyld, men om at blive drevet til sin næste af Gud, som bueskytten driver pilen til dens mål.

Simone Weil
(Pauluskredsens Forlan)

JORDSKJELVET I PERU

I forbindelse med jordskjelvkatastrofen i Peru har Caritas Norge sendt 1000 dollar til Caritas Internationalis som bidrag til hjelpearbeidet.

ST. JOSEF-SØSTRENE:

NY PROVINSIALFORSTANDERINNE

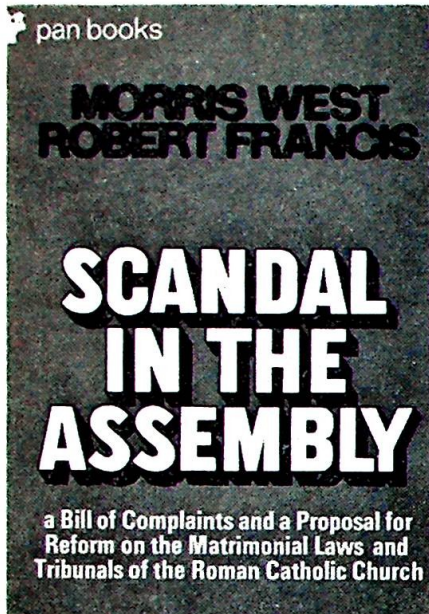
Den nåværende leder av Sykepleieskolen på Vor Frue Hospital i Oslo, sr. Andrea er valgt til ny provinsialforstanderinne for landets 190 St. Josef-søstre, etter det St. Olav får opplyst. Sr. Andrea etterfølger sr. Clemence som i femten år har hatt dette krevende og ansvarsfulle verv og fylt det på en fremragende måte.

«INTEGRASJON»

■ Ordenssøstrene må ta sin plass i verden og samarbeide solidarisk med legfolket. Dette ble fremholdt under siste møte i Forbundet av ledende ordenssøstre i Tyskland, VHOD nylig. Søster dr. Hildegard Waach fra Wien sa i et foredrag for omkring 250 representanter for forskjellige søsterkongregasjoner

at dagens samfunn er «klasseløst, mobilt, nøkternt og demokratisk». Integrasjonen i dette samfunnet forutsetter åndelig fordypelse, nærhet av ordenslivets viktigste kilde, det nye testamente.

Søstrene valgte på sitt møte representanter til den kommende tyske synode.

LITTERATUR:

SINT MORRIS

AV
ÅGE
RØNNING

Vi vet at den verdenskjente australske forfatteren Morris West er katolikk. En del av oss har sett filmatiseringen av hans roman *Fiskerens sko* på kino. Noen vet at West engang var i noviciatet i ordenen Christian Brothers. Han er velorientert om mange av Kirkens problemer, og han er troverdig, man godtar med en gang at han ikke er interessert i bråk for bråkets egen skyld eller i billige sensasjoner. Jeg sier dette fordi han nå, etter et par nesten reportasjepregete romaner fra brennpunkter som Vietnam og Israel, så og si er tilbake på Petersplassen igjen — med et sint og høyst alvorlig dokument om den katolske kirkes rettspraksis når det gjelder skilsmisse og omgifte, boken SCANDAL IN THE ASSEMBLY.

West har skrevet boken sammen med en britisk journalist, Robert Francis. I tre år har de intervjuet hundrevis av teologer, sogneprester, biskoper, medlemmer av den romerske Rota osv. Resultatet er tilegnet «alle som lider under dette at en kristen forsamling eller Kirke ikke viser dem toleranse, kjærlighet eller ganske enkelt rettferdighet». De skriver: Det er en skandale hvordan denne kristne forsamling, Kirken, forsøker å løse de vanskelige ekteskapsakene med foreldet romersk jus, og det er på tide at noen, fullt klar over egne feil og mangler, at de kan ta feil, sier sin mening om det som de ser som skandale og overgir fakta «to the collective judgement of the Christian Assembly».

Som jeg oppfatter det er Morris West og Robert Francis harmdirrende bok ikke bare et angrep på en form for rettspraksis i Kirken. Boken er i virkeligheten også et sterkt forsvar for det kristne ekteskap og dets uopp-løslighet — vel og merke hvis ekteskapet er og har vært et kristent ekteskap. Her påviser West og hans medhjelper, såvidt jeg skjønner, at de nåværende regler muligens er for snevre. I hvert fall rører boken ved et emne som mer og mer trenger seg på som en ting som den katolske kirke må gjennomtenke i 70-årene.

Første del av boken starter med tre påstander som ifølge forfatterens mening kan forsvares:

1. Mange av de lover som angår ekteskaper i Kirkens kanoniske lov-bok er dårlige lover, nedbrytende når det gjelder et menneskes verdighet

og bygget på en ikke-kristen opp-fatning om mennesket.

2. Under bruk av disse lover i ekteskaps-domstoler i Kirken, blir det hverken ydet vanlig rettferdighet eller vist kristen nestekjærlighet.

3. Reformen kan og må bli iverk-satt for å fjerne en åpen skandale og en stadig urettferdighet i den ka-tolske kirkes fellesskap.

«Hensikten med å skrive boken er å vekke de katolske menigheters sam-vittighet for at de samlet skal be sine hyrder og lovgivere om nødven-dige og øyeblikkelige reformer.»

«Vi skriver som troende kristne. En av oss er romersk-katolsk, den andre anglikaner.»

Og på dette grunnlag legger de to innledningsvis frem en rekke fakta for sine medkristne: Er et ekte-

skap mellom kristne alltid og nødven-digvis et kristent ekteskap i ordets rette betydning. Hvis ikke, hva er det som gjør det til et kristent ekteskap? For tiden svarer Kirken på dette om-trent slik:

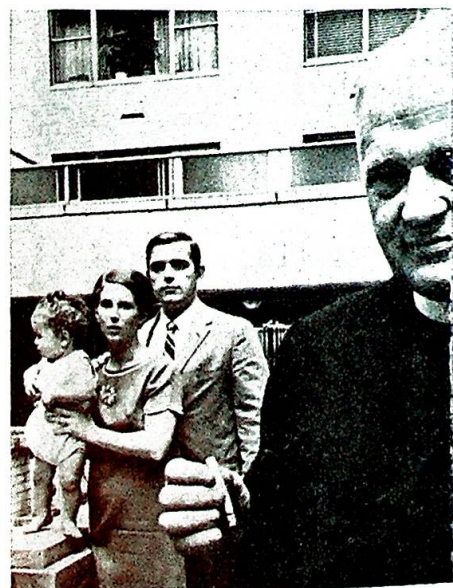
Kirken går ut fra at det er et kris-tent ekteskap hvis alle lovens forut-setninger — som Kirken fastlegger — har blitt oppfylt. Hvis denne antagelse er gal, er det opp til en av de gifte å bevise det motsatte. Fakta om ekte-skapets nederlag er ikke bevis.

Hvordan virker dette i praksis?

Morris West og Robert Francis kommer med en rekke konkrete saker for å vise at systemet ihvertfall ikke virker tilfredsstillende. De gransker hele den katolske praksis når det gjelder ekteskap og skilsmisse:

Man sier at et gyldig og fullbyrdet kristent ekteskap absolutt er uopp-løselig. Dette er den katolske kirkes nåværende offisielle lære, og alle ka-tolikker er bundet av den. Denne lære er imidlertid ikke *de fide*. Det vil si, den utelukker ikke den mulighet at den kan bli forandret i lys av større erfaring og mer viten. Det samme hendte med Kirkens syn på «åger» Det er klare, historiske bevis for at standpunkter har blitt endret.

Man sier at Kristus helt har forbudt skilsmisse. Men dette er noe som aldri har vært hele Kirkens mening. Tvert imot, av forskjellige grunner ble retten til skilsmisse tillatt av Kirken i de tidligste tider i Øst og

WEST

Vest. Det var, og ble regnet for å være, i overensstemmelse med Kristi lære.

Man sier videre at Kirken ikke har noen makt til å oppløse et gyldig kristent ekteskap. Men Gud ga til sin Kirke — fellesskapet av de som tror på Ham — ubegrenset myndighet til å binde og til å løse til beste for alle menn og kvinner som Han søkte for å frelse. Dette er en myndighet som også omfatter et ekteskap. Det er også klare historiske bevis for at Kirken har gjort krav på dette og brukt denne myndighet i visse ekteskapsaker.

Og endelig: man sier at den katolske kirke alltid har forbudt skilsmisse og gjengifte. Dette er ganske enkelt ikke sant, skriver Morris West og Robert Francis. De viser til en uttalelse av erkebiskop Zoghby, Nubia under Konsilet: Østens kristne har alltid fulgt en tradisjon av toleranse (i skilsmissspørsmål) og har vært trofaste mot denne tradisjon. Vestens kirke holdt seg til den samme tradisjon i århundreder med positiv støtte fra mange av sine biskoper, paver og kirkemøter og forsøkte aldri å stoppe denne praksis i Østkirken, selv ikke etter at tradisjonen ikke lenger ble praktisert i vest.

Dagens situasjon i den katolske kirke er imidlertid denne, understreker de to forfattere: Kirken lærer at det kristne ekteskap er uoppløselig. I øyeblikket kan man ikke bli løst fra et katolsk ekteskap. På dette grunnlag er det viktig å undersøke hvilke metoder som gjenstår for ektevidde hvis ekteskap har blitt uutholdelig, heter det. Det er her forfatterne legger frem opplysninger fra en rekke menn og kvinner, delvis fra rent katolske, dels fra blandede ekteskap. De hevder bl. a. at Kirken diskriminerer under visse undersøkelser mot den kvinnelige part, og at den i andre saker opptrer som om ikke-katolikker er «annenrangs mennesker». Samtidig retter de angrep på den romerske Rota hvor noen få embetsmenn uten sekretærhjelp bokstavelig talt drukner i saksdokumenter — i en by hvor mennesker med penger kan få bedre advokathjelp og dermed raskere behandling av sine problemer.

Romerne har protestert i årevis mot noen av de samme fenomener som Morris West og Robert Francis tar opp til kritisk vurdering idag.

En eneste case story skal vi referere, fordi den etter undertegnede mening gir et grelt eksempel på manglene i den nåværende bruk av Kirkens lover på dette punkt, — såvidt jeg skjønner uansett de forbedringer som har kommet i det nye dekret om blandede ekteskap:

Ernest, en ikke-katolikk, giftet seg med Hermione, en katolsk pike. De ble gift på et byfogd-kontor. Sett fra Kirkens side var ikke ekteskapet gyldig. De to levet imidlertid lykkelig sammen og fikk flere barn.

Hermione var så utsatt for en alvorlig ulykke og ble kjørt på sykehuset. Redd for å dø uten forsoning med Kirken, fikk hun ringt etter en prest og sin ektemann. De ble viet etter Kirkens riter ved sengen, og de to var nå gyldig gift.

Hermione døde ikke, men hun ble liggende på sykehuset i flere måneder. I løpet av denne tiden ble hun forelsket i en katolsk doktor. Hun sendte inn en ansøking om å få sitt ekteskap med Ernest annullert av Kirken — med den begrunnelse at ekteskapet aldri hadde blitt fullbyrdet. (En av de få ting som gjør at katolsk ekteskap ikke kan regnes for gyldig og bindende, er bevis for at det ikke er fullbyrdet, på grunn av mannens impotens eller av andre årsaker.

Ansøkingen ble innvilget. Bare hennes annet ekteskap med Ernest var gyldig i Kirkens øyne, og Hermione kunne lett bevise at hun hele tiden etter at det ble inngått hadde ligget

syk på en fellessal på hospitalet. Ekteskapet var aldri fullbyrdet.

Deretter giftet Hermione seg med sin katolske doktor, lovlig, gyldig, sakramentalt.

Grunnlaget for reformer i hele dette problemkompleks (som vi i denne omtalen selvfølgelig bare makter å gi et ufullstendig bilde av) er ifølge Morris West og Robert Francis bl. a. dette:

Et kristent ekteskap er ikke uoppløselig på grunn av noen lover. Det er uoppløselig ved karakteren av forholdet mellom to mennesker og ved deres forhold i og med Kristus til Skaperen.

På den annen side, skriver de, hevder vi, fullstendig overensstemmende med hele trossannheten, at det som kan virke som et kristent ekteskap ikke nødvendigvis er det i virkeligheten. Fordi det forhold som man gikk ut fra at det var basert på, aldri eksisterte. Eller på grunn av uoverkommelige mangler i personene selv.

For tiden bygger Kirken bare på en antagelse for sine lover: den at det eksisterer et perfekt kristent forhold. Kirken medgir at det motsatte forekommer, men den definerer manglende evne til å bygge ut samlivet med så begrensede kriterier at det fører til juridisk galskap, heter det.

Og kort etter dette:

Mennesket er et individ i utvikling, stadig i forandring. Omgivelser og miljø forandres — raskere enn i noen annen periode av historien. Mennesket

(Forts. neste side.)

MORRIS WEST
ROBERT FRANCISSCANDAL
IN THE
ASSEMBLYa Bill of Complaints and a Proposal for
Reform on the Matrimonial Laws and
Tribunals of the Roman Catholic Church

SINT MORRIS -

(Forts. fra forrige side.)

utsettes for enorm belastning og press. Det moderne menneske lever ofte på kanten av galskap, i en verden som han ikke lenger har noen personlig kontroll over. Tapene i dagens samfunn er veldige, og listen over de sykdommer presset medfører er skremmende: psykisk sammenbrudd, sinnslidelser, narkotika, fiendtlig innstilling til samfunnet, følelsesmessig impotens osv.

Hvis mennesket skal kunne overleve — må samfunnet vise — hva det ikke gjør — nok toleranse til at han, et vesen i forandring og utvikling, kan tilpasse seg forandringene. Det kristne samfunn eller fellesskap skulle — hvis det er det som det hevder å være — vise større toleranse enn andre. Det er tydelig for alle og enhver at det ikke gjør det, men det kan og må.

Morris West og Robert Francis skriver: Det er intet revolusjonært i å slå fast at et ekteskap som har brutt fullstendig sammen, muligens er strandet fordi partene fra først av manglet evnen til å oppfylle kontrakten. Dette blir tydeligere i dagens samfunn hvor tidlige ekteskap er meget alminnelige, og hvor unge mennesker i en massemedia-tid i en lang periode kan leve fullstendig uvitende om karakteren av et kristent ekteskap og de forpliktelser det medfører.

FORSLAGENE

Morris West og Robert Francis foreslår konkrete reformtiltak for å gjøre Kirkens behandling av disse spørsmål «mer menneskelig og mer i samsvar med menneskenes verdighet, for å påskynde behandlingen av hver enkelt sak med toleranse og rettferdighet» og en gang for alle å skille Kirken fra «the shabby intolerances of court room and secret inquisition».

Forslagene er som følger:

1. Avskaff helt de nåværende domstoler i bispedømmene og den romerske Rota.

Den måten disse domstoler fungerer på i dag er en skandale, sier forfatterne. De kan ikke gjøre bedre arbeide på grunn av mangelen på trenede medarbeidere. Deres foreldete fremgangsmåte fører til urettferdighet, og deres metoder er ofte uforståelige for den ikke-latinske del av verden.

2. Avskaff all mandatory referal to Rome — all plikt til saksover-

føring av denne art til Rom.

Man kan i virkeligheten ikke dømme om faktiske opplysninger adskilt fra en person. Ingen må bli dømt in absentia. Det er ingen dommer i denne verden som er istand til å dømme rettferdig i en ekteskapsak på grunnlag av en bunke maskinskrevne ark — som regel med en oversatt tekst. Og romersk lov, både i det sivile liv og i Kirkens arbeide er en besværlig kode full av foreldete oppfatninger om den menneskelige person.

3. Opphev øyeblikkelig favor matrimonii. (Pave Innocent III's (død 1216) juridiske regel om at det eksisterende ekteskap skal stilles først i tvilsomme saker.)

Et slikt skritt ville muliggjøre at et stort antall saker som i dag ligger til behandling straks kan avgjøres i søkerens favor. Det er søkere som allerede har ventet for lenge, skriver forfatterne.

Ingenting i dette er nytt. Ingenting i dette bryter med kristen tradisjon eller kristen doktrine. Det gir uttrykk for meninger som i dag finnes i alle lag av Kirken.

Den eneste innvending som kan gjøres, heter det, er at systemet vil føre til slapphet og manglende respekt for ekteskapets bånd. Vårt svar, heter det, er dette: De som ikke respekterer dette bånd, vil ikke respektere det under noe system. Det nåværende system fører til slapphet og likegyldighet fordi mennesker som er i god tro nektes og vet at de blir nektet den rettferdighet de ber om. Det vil alltid være lovbrutere og fredløse. Men en lov som fører til lovbrudd er det noe radikalt galt med.

4. Skriftefedre bør få rett til absolutt diskresjon i opplagte saker.

Dette praktiseres nå av mange prester i skriftestolene, men de følger ikke loven. Det bør ikke lenger være nødvendig å utøve toleranse på denne måten.

Vi hevder samtidig, skriver forfatterne, at det ikke er noen grunn til å bekymre seg over hvordan man finner ut at et tilfelle er en opplagt

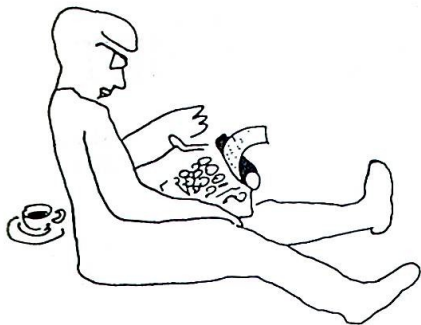
De sier at de vet dette, men i virkeligheten vet de det ikke. De gir sitt samtykke til det som de ikke kjenner. Eller deres samtykke er forbeholdt en helt ikke-kristen oppfatning av ekteskapet. Den følelsesmessige forvirring som rår i dem kan være en avgjørende hindring for det fellesskap av personer som er det kristne ekteskaps vesentlige trekk.

På den annen side kan man daglig legge merke til at annen gangs ekteskap — noen av dem ugyldige — har trekk som kjennetegner et stabilt og lykkelig kristent ekteskap: kjærlighet til hverandre, gjensidig omsorg for hverandre, en kristen oppdragelse av barna osv. Det er, heter det, dermed tydelig at de eksisterende lover og regler bestemmer og fastlegger menneskenes forhold til hverandre for snevert.

Det faktum at to mennesker har fått en kristen dåp er ikke nok til å fastslå at det kan eksistere et kristent ekteskap mellom dem.

Og forfatterne sier, før de konkret fremlegger sine reformforslag: Under arbeidet med denne boken har vi snakket med hundrevis av prester som direkte må ta seg av ekteskaps-saker. Alle sier omtrent det samme til slutt:

Vi har mange saker hvor vi med ganske stor sikkerhet vet at ekteskapet ikke er gyldig. Men vi kan ikke gjøre noe med det fordi vi må holde oss til de gjeldende lover.

ONSDAGS- BREVENE

Kjære alle sammen,

I dette nummer av ST. OLAV snakker vi om *skandaler*, i og utenfor Kirken. Morris West mener at det er grovt urettferdig hvordan ekteskapsproblemer (skilsmisse, omgifte og slikt) behandles av Kirkens ærverdige domstoler, en annen skribent, journalisten og Underhusrepresentanten Norman St. John-Stevas har skapt begrepet THE SCANDAL OF THE FOETUSES. Som jeg skal fortelle om her. Forhåpentlig kommer jeg samtidig til å påvise en sammenheng i de to sakene for våre katolske lesere. På en måte som kan interessere ikke-katolske venner.

St. John-Stevas fikk for kort tid siden vite at det skulle settes igang vitenskapelige eksperimenter med døde og levende fostere i Storbritannia. Etter nøye overveielse slo han alarm, fikk et regjeringsmedlem til å gripe inn, fikk nedsatt to undersøkelseskommissjoner og skapte en pressestorm omkring spørsmålet.

Under den uken som fulgte, en uke som St. John-Stevas selv kaller den mest hektiske han har opplevd, falt skremmende uttalelser, blant annet fra mennesker tilknyttet de abortklinikker som sto bak disse forsøkene. En mr. Peter Stanley sa omtrent

sak. Selv de mest forsiktige sogneprester har saksdokumenter fulle av personlige tragedier hvor det bare trenges ett menneskes medfølelse og bedømmelse.

5. Nedsatt i hvert bispedømme en eller flere pastorale grupper med myndighet til å undersøke tvilsomme eller omstridte saker for at de kan foreslå avgjørelser for biskopen.

Gruppene bør bestå av prester og gifte kristne representanter med viten om medisinske, juridiske og private forhold. De kan virke både for å bedømme gyldighet eller ikke-gyldighet av et ekteskap og som rådgivere og

(Forts. neste side.)

dette: «Saken er ganske klar. Et foster må være 28 uker før det etter loven er levedyktig. På et tidligere tidspunkt er det bare så og så mye avfall. Etter vår mening er det intet som kan kalles et levende foster.» Gud hjelpe oss alle, skriver katolikken St. John-Stevas.

Hans innsats og den hjelp han fikk av en gruppe, alle kvinner, og den opinion som ble skapt, stoppet forsøkene i første omgang. Men blant annet han selv satt igjen med et viktig problem:

Det ble under alt oppstyret nedsatt en komité hvis oppgave det er å komme med forslag til etiske retningslinjer for legene og vitenskapsmennene i disse spørsmål. Rapporten kan komme til å låse fast holdningen til problemkomplekset i år fremover, ikke bare i Storbritannia, men over hele verden. Det skulle derfor være innlysende, som St. John-Stevas påpeker, at britiske katolikker burde være med i dette arbeidet, i debatt og betenk-

ninger. De representerer et særstandpunkt etter manges mening, men det er et særstandpunkt eventuelt som fortjener å bli hørt.

Vil britiske katolikker motta en slik utfordring til engasjement i en høyst aktuell sak? Ser de dette som en måte hvorpå de direkte kan representere Kirken i verden? Spørsmålet er interessant, og St. John-Stevas har betenkeligheter. Han nevner tidligere erfaringer, blant annet de dårlig informerte og helt utilstrekkelige data og meningsytringer som kom fra katolsk side under komitéarbeidet med sensur på teatrene. Han følte seg den gang ille berørt, sier han.

Nå byr en langt viktigere oppgave seg for katolsk opinion. Katolikker kan, hvis de vil, komme med et meget verdifullt bidrag i samfunnets arbeide med disse problemer. De har klare moralske standpunkter om menneskeverd og livets ukrenkelighet, og det er dessuten mange katolske doktorer og sykesøstre i landet med faglig dyktighet og stor erfaring. Vi trenger medisinsk forskning, men hvis ikke visse menneskelige verdier blir vernet, ender det hele med at forskningen ikke hjelper oss mennesker lenger, men degraderer oss. Sier St. John-Stevas.

Sammenhengen i «skandalene» er etter min lille mening så denne:

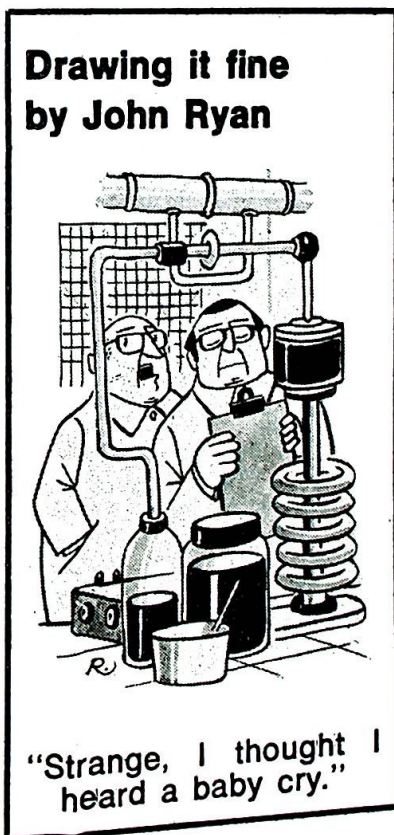
Et uredd katolsk engasjement trenge i dagens spørsmål, i abortsaken, når det gjelder legevitenskapens nyvinninger og forskning osv. Det er strupespolitikk å gjemme seg for disse oppgavene og tenke på «de gode, fromme tider» da man gikk i blomsterhavene og tenkte hellige tanker og var tilfreds med det.

For troverdig å gjøre vårt syn gjeldende i samfunnet, må dagens katolikker på en like uredd måte ha vilje og evne til å snakke ut om sine egne skandaler.

I begge tilfeller er det kanskje tale om engasjement som forstyrrer vår ro og selvtilfredshet, det er så.

Men begynner vi på oppgaven, vil vi også etter hvert bli hørt.

Hilsen
ANDREAS LEGMANN.

STUDENTERSAMFUNNET

Dagbladet hadde den 12. mai en lederartikkel om forholdene i Studentersamfundet som vi tillater oss å gjengi i sin helhet. Den gir innblikk i den situasjon som har oppstått i det ærverdige debattforum:

«Den permanente revolusjon i Det Norske Studentersamfund er foreløpig forlenget ett semester. Så lenge marxist-leninistene ikke finner det formålstjenlig å avskaffe en så borgerligreaksjonær institusjon som frie valg i Samfunnet, vil de inntil videre bare være innvilget et halvårs regime om gangen. At de andre grupperingene, — fra SF-studentene til de konservative — til sammen ikke greier å mobilisere mer enn godt under halvparten av stemmene på generalforsamlingen, tyder imidlertid ikke på noe snarlig maktskifte. Et nytt semester med marxist-leninistisk-maoistisk tungetale om det norske og internasjonale samfunn, vil neppe styrke borgerskapets støtter i Oslos tradisjonsrike debattforum.

SUFs evne til å utnytte DNS til egen fordel dette semestret er imponerende og hensynløs. Allerede under valgkampen i fjor høst proklamerte formannskandidaten Carl-Erik Schulz, at han som formann ville stille Samfundets økonomi og administrative apparat til disposisjon i kampen mot «monopolkapitalen og forverra levevilkår for studentene». I praksis har dette betydd at ganske betydelige summer er bevilget til studentenes kamp for moms kompensasjon, til Vietnam-aksjoner og som bidrag til Kiruna-arbeiderne og de streikende ved NORGAS. De administrative tjenester betyr trolig en mangdobling av de rene pengebeløp som er bevilget.

Første post på høstens program er en samlet bevilgning på 30 000 kroner til studentkampen, Vietnam-arbeidet og Kampanjen Norge ut av NATO. Videre skal det teknisk-administrative apparat stilles til disposisjon for en del arbeidere i Studentsamskipnaden i deres lønnskamp, til informasjonsarbeid for det palestinske folk og til «militant kamp mot eventuell opprettelse av informasjonskontor for Saigon-quislingene i Oslo». Sammen med et møteopplegg vesentlig dominert av innledere av marxistisk-leninistisk merke, er det duket for et nytt semester i sektoriseringens tegn, preget av den maoistisk inspirerte analyse av samfunnsforholdene i Norge og verden for øvrig. Dialog med borgerlige studenter blir det ikke — oppgjør med andre sosialistiske grupper vil bli en alminnelig utskjelling for avvik, revisjonisme og løgnaktig snakk. For de fleste studenter ved Universitetet i Oslo vil dette være av liten interesse.

DNS har vært dominert av ekstreme grupper også tidligere. I trettiåra valset Mot Dag rundt med de borgerlige studentene og de fascistisk inspirerte gruppene. Argumentasjonen var sterk, karakteristikkene av de politiske motstandere var nådeløs og ønsket om revolusjon var brennende. Men de beveget seg i en samfunnsmessig virkelighet som var gjenkjennbar også for andre enn kommunistene. Det var derfor mulig å opprettholde en viss form for debatt mellom de ulike grupperingene.

Under SUFs ledelse er møtene i Det Norske Studentersamfund blitt fora for fremføring av Mao Tse-tungs tanker i en forsamling av bifallende meningsfeller, mens selve organisasjonen er tatt i bruk som et viktig middel i arbeidet med å forstyrre det eksisterende samfunnsmaskineri. Sprogbruken er preget av kamp og må virke fremmed på de proletære grupper DNS skal tjene de nærmeste måneder. For de fleste medlemmer, radikale som konservative, innebærer valget nok et semester i utlendighet.»

FORSLAGENE -

(Forts. fra forrige side.)

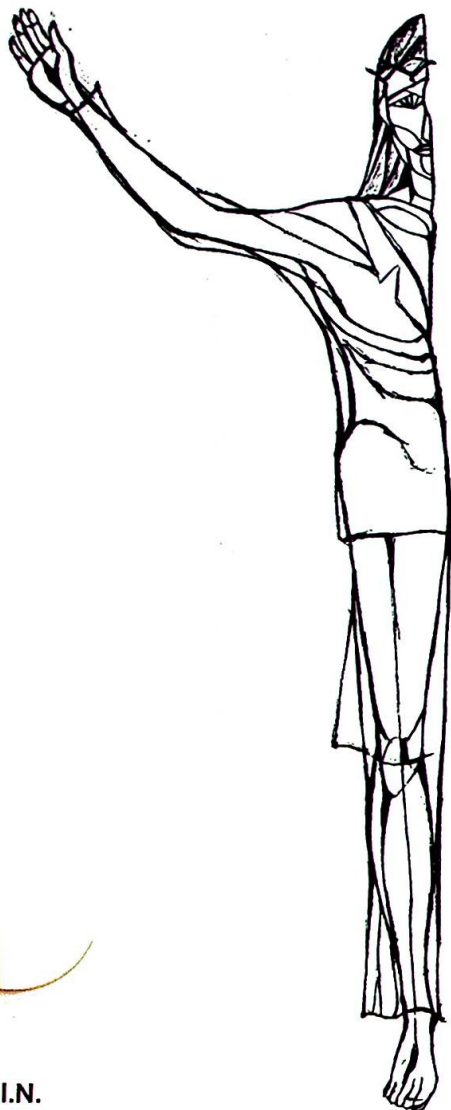
mejlere for å gjenopprette ustabile ekteskap.

Etter slike retningslinjer kan de både sikre Kirkens autoritet i spørsmål om det kristne ekteskap og samtidig klart vise hvordan kristen rettferdighet og kristen nestekjærlighet kan virke i ekteskapsaker.

6. Gå straks igang med en revisjon av de kanoniske lover for ekteskapet.

De nåværende lovregler gjør at kvinner og menn med god vilje forlater Kirken. De vet at de bare har ett liv å leve og de er desperate etter å leve det med i det minste et minimum av verdighet og et minimum av tilfredshet og lykke.

Revideringen bør skje på en tolerant basis for å muliggjøre tilpasninger til spesielle lokale forhold. Og den bør foretas ikke bare av geistlige, men også av en internasjonal ekspertkomité med gifte legfolk.

I.N.

Jeg er delt!

Jeg, deres kirke er delt.

Jeg som er dere selv
deles i to!

Hvordan skal jeg kunne gå
til dem som trenger meg
med bare ett ben?

Hvorledes skal jeg arbeide
med bare en arm?

Hvordan gi
med bare den ene hånd?

Og den er naglet fast
fordi min delhet
piner og hemmer meg.

Hva skal jeg si
med bare halv munn?

Hvordan skal de tro,
de som lytter på de halve ord?

Hvordan skal jeg se
med bare ett øye?

Hvordan skal jeg tenke klart
og fatte helt,

når hodet og tanken deles?

Og ennå plages jeg av denne krone
av tålmodighetens torner,

som dere fremdeles lar meg bære!

Brit Josephson

TRO OG KIRKE

Det som er det enestående ved Bibelen er at dens hellige skrifter meddeler Guds ord uforanderlig, og lar Helligåndens røst klinge i profetenes og apostlenes utsagn. Allikevel, ingen som er fortrolig med Bibelen kan unngå å legge merke til hvor uensartet dens forskjellige skrifter er. Så uensartet at man kanskje ikke makter å se den enhet som binder dem sammen og gjør Bibelen til ett hele. Denne enhetsbevirkende faktor kan uttrykkes ved det ene ord: «Testament» eller «Pakt», som det vanligvis blir oversatt.

Både det Gamle og det Nye Testaments bøker taler om den pakt Gud har opprettet med menneskene. En pakt er en transaksjon, en overenskomst eller kontrakt mellom to parter som enes om et bestemt formål og fastlegger deres gjensidige forhold. Det ligger i sakens natur at den pakt Gud har opprettet med mennesket ikke kan være av samme beskaffenhet som en overenskomst mellom to menneskelige parter som forhandler med hverandre på like fot.

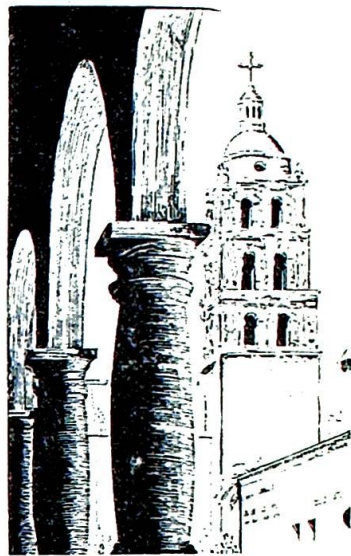
Gud pakt med mennesket grunner seg på Guds nåde og initiativ og Hans frie valg. Den betyr at Gud, universets evige konge, griper inn i de menneskelige anliggender for å tilveiebringe et bestemt og blivende nådeforhold mellom Ham og mennesket, så sant mennesket er villig til å akseptere og gå med på Hans betingelser. Dette forhold rekker langt videre enn det forhold som nødvendigvis eksisterer mellom Gud som skaper og menneskene som skapninger. Dets egentlige innhold er frelsens mysterium: den frie beslutning Gud forut hadde fattet: i tidens fylde å sammenfatte alle ting i Kristus.

Selve uttrykket «det Nye Testament» inneslutter idéen om en eldre pakt, det «Gamle Testament», hvis hellige skrifter danner den bibelske Canons første del. Frelsesordningen er tilstede som Guds sanne ord i det Gamle Testaments bøker, forutsagt, fortalt og forkjært av deres respektive forfattere. Allikevel, når en med omhu leser disse bøker, kan en neppe unngå å legge merke til at det forhold mellom Gud og paktens gamle folk, som gjenspeiler seg i disse skrifter, bærer prege av å være noe foreløpig og ufullstendig så å si. Og dette er

til de grader sant at en bare kan vurdere og forstå det Gamle Testamente som en langvarig og møysommelig modningsprosess henimot det fullkomne. De ikke så få hårreisende hendelser og tilstander man leser om i det gamle Testaments bøker, den langt fra uklanderlige moral man møter i mange av dets mest fremstående personligheter, det langt fra åndelig eller moralsk høytstående syn på personer og ting, den ofte helt primitive grusomhet og hevn, i ett ord: alt dette høyst ufullkomne i det Gamle Testamente, kan en bare forstå, om man ser det som aveier og sideveier og kronglete veier som, tross alt, fører hen til det fullkomne som er Jesus Kristus og Hans evangelium om Guds rike. I sin visdom har Gud ordnet det slik at det Nye Testamente er skjult i det Gamle, og det Gamle åpnes i det Nye. Det Gamle Testaments bøker er i sin helhet opptatt i det evangeliske budskap og det får og åpenbarer sin fulle betydning i det Nye, samtidig som det Nye Testamente i sin tur belyses og forklares av dem.

AV PATER
D. J. BOERS

Ingen vil være uvitende om at evangeliene inntar en helt spesiell plass blant det Nye Testaments skrifter. De er jo hovedvitnesbyrden om Frelserens, Jesu Kristi, liv og lære. I dagens debatt om den historiske Jesus og troens Kristus er det godt å vite at den katolske Kirke alltid og overalt har fastholdt, og stadig fastholder at de fire evangelier har apostolisk opprinnelse. Først preket apostlene på Kristi befaling, og under Helligåndens inspirasjon skrev de så selv, og med dem andre menn med apostolisk oppdrag, Evangeliet ned i dets firedobbelte form, oppkalt etter Matteus, Markus, Lukas og Johannes, som fundament for troen. Forfatterne av de fire evangelier utførte sitt verk ved å velge blant de mange overleveringer som muntlig eller enndog skriftlig allerede forelå, ved å ordne noen av dem i sammendrag eller ved å frem-

legge dem med henblikk på de enkelte kirkers situasjon. Stadig i form av forkynnelse, men slik at de alltid meddeler oss om Kristus hva som er sant og uforfalsket. Slik lyder det i det annet Vatikankonsils dogmatiske konstitusjon om Guds åpenbaring (18—19). Dette siste utsagn er meget interessant. Mens Kirken på det bestemtteste og uforandret fastholder de fire nevnte evangeliers historisitet, lærer den samtidig at hva deres forfattere fremlegger, gjør de stadig også i form av forkynnelse. Med andre ord: de nevnte fire evangeliers forkynnelses-karakter forminsker ikke på noen måte deres historisitet og vice-versa. De er derfor samtidig «kerygmatiske-stemte» og «historisk-bestemte».

Hva betyr dette? Dette betyr at de evangeliske, i sannhet historiske, situasjonsbilder samtidig tjener det «kerygmatiske» eller forkynnelsens formål, hvorved de for de kristne til enhver tid får en personlig, gjennom troen aktualisert, evighetsverdi.

Forkynnelsen setter frem for oss Kristus som det troens mysterium Han er. Kristus hvis ord og gjerninger, hvis død og oppstandelse som Guds direkte inngripen i verdenshistoriens gang bare kan mottas i tro. Men den katolske Kirke kan aldri gå med på at troens innhold er til de grader et mysterium, at man turde eller kunne glemme at troens fundament, Jesus Kristus og Hans budskap, er en historisk persons liv og forkynnelse. Selv om den vet at den historiske forskning har sin iboende begrensning, så er den katolske Kirke også sikker på at man ganske uerøst tør tillate at de vanlige vitenskapelige historiske metoder kan anvendes i den evangeliske bibelforskning.

STUDENTERSAMFUNNET

Dagbladet hadde den 12. mai en lederartikkel om forholdene i Studentersamfundet som vi tillater oss å gjengi i sin helhet. Den gir innblikk i den situasjon som har oppstått i det ærverdige debattforum:

«Den permanente revolusjon i Det Norske Studentersamfund er foreløpig forlenget ett semester. Så lenge marxist-leninistene ikke finner det formålstjenlig å avskaffe en så borgerligreaksjonær institusjon som frie valg i Samfunnet, vil de inntil videre bare være innvilget et halvårs regime om gangen. At de andre grupperingene, — fra SF-studentene til de konservative — til sammen ikke greier å mobilisere mer enn godt under halvparten av stemmene på generalforsamlingen, tyder imidlertid ikke på noe snarlig maktskifte. Et nytt semester med marxist-leninistisk-maoistisk tungetale om det norske og internasjonale samfunn, vil neppe styrke borgerskapets støtter i Oslos tradisjonsrike debattforum.

SUFs evne til å utnytte DNS til egen fordel dette semestret er imponerende og hensynløs. Allerede under valgkampen i fjor høst proklamerte formannskandidaten Carl-Erik Schulz, at han som formann ville stille Samfundets økonomi og administrative apparat til disposisjon i kampen mot «monopolkapitalen og forverra levevilkår for studentene». I praksis har dette betydd at ganske betydelige summer er bevilget til studentenes kamp for moms kompensasjon, til Vietnam-aksjoner og som bidrag til Kiruna-arbeiderne og de streikende ved NORGAS. De administrative tjenester betyr trolig en mangdobling av de rene pengebeløp som er bevilget.

Første post på høstens program er en samlet bevilgning på 30 000 kroner til studentkampen, Vietnam-arbeidet og Kampanjen Norge ut av NATO. Videre skal det teknisk-administrative apparat stilles til disposisjon for en del arbeidere i Studentsamskipnaden i deres lønnskamp, til informasjonsarbeid for det palestinske folk og til «militant kamp mot eventuell opprettelse av informasjonskontor for Saigon-quislingene i Oslo». Sammen med et møteopplegg vesentlig dominert av innledere av marxistisk-leninistisk merke, er det duket for et nytt semester i sekterismens tegn, preget av den maoistisk inspirerte analyse av samfunnsforholdene i Norge og verden for øvrig. Dialog med borgerlige studenter blir det ikke — oppgjør med andre sosialistiske grupper vil bli en alminnelig utskjelling for avvik, revisjonisme og løgnaktig snakk. For de fleste studenter ved Universitetet i Oslo vil dette være av liten interesse.

DNS har vært dominert av ekstreme grupper også tidligere. I trettiåra valset Mot Dag rundt med de borgerlige studentene og de fascistisk inspirerte gruppene. Argumentasjonen var sterk, karakteristikkene av de politiske motstandere var nådeløs og ønsket om revolusjon var brennende. Men de beveget seg i en samfunnsmessig virkelighet som var gjenkjennbar også for andre enn kommunistene. Det var derfor mulig å opprettholde en viss form for debatt mellom de ulike grupperingene.

Under SUFs ledelse er møtene i Det Norske Studentersamfund blitt fora for fremføring av Mao Tse-tungs tanker i en forsamling av bifallende meningsfeller, mens selve organisasjonen er tatt i bruk som et viktig middel i arbeidet med å forstyrre det eksisterende samfunnsmaskineri. Sprogbruken er preget av kamp og må virke fremmed på de proletære grupper DNS skal tjene de nærmeste måneder. For de fleste medlemmer, radikale som konservative, innebærer valget nok et semester i utlendighet.»

FORSLAGENE -

(Forts. fra forrige side.)

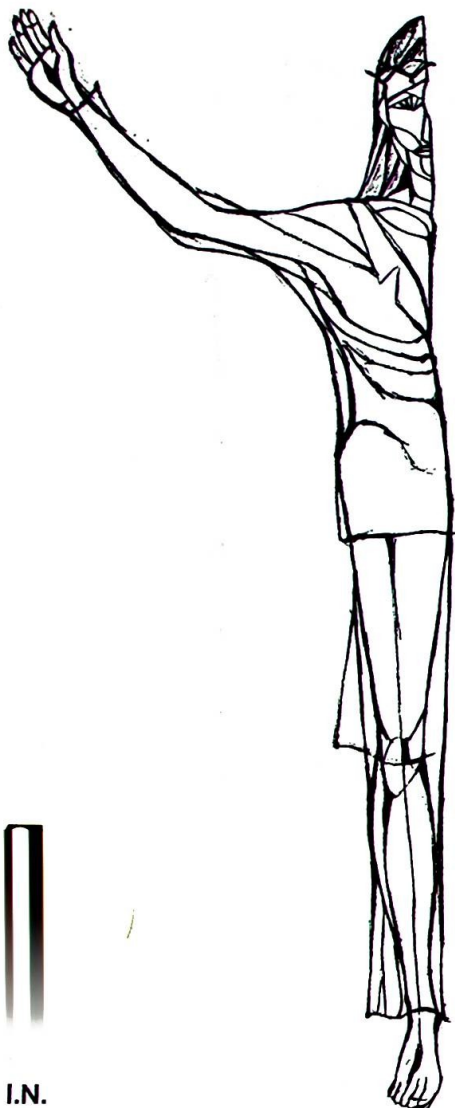
meglere for å gjenopprette ustabile ekteskap.

Etter slike retningslinjer kan de både sikre Kirkens autoritet i spørsmål om det kristne ekteskap og samtidig klart vise hvordan kristen rettferdighet og kristen nestekjærlighet kan virke i ekteskapsaker.

6. Gå straks igang med en revisjon av de kanoniske lover for ekteskapet.

De nåværende lovregler gjør at kvinner og menn med god vilje forlater Kirken. De vet at de bare har ett liv å leve og de er desperate etter å leve det med i det minste et minimum av verdighet og et minimum av tilfredshet og lykke.

Revideringen bør skje på en tolerant basis for å muliggjøre tilpasninger til spesielle lokale forhold. Og den bør foretas ikke bare av geistlige, men også av en internasjonal ekspertkomité med gifte legfolk.

I.N.

Jeg er delt!
Jeg, deres kirke er delt.
Jeg som er dere selv
deles i to!
Hvordan skal jeg kunne gå
til dem som trenger meg
med bare ett ben?
Hvorledes skal jeg arbeide
med bare en arm?
Hvordan gi
med bare den ene hånd?
Og den er naglet fast
fordi min delthet
piner og hemmer meg.
Hva skal jeg si
med bare halv munn?
Hvordan skal de tro,
de som lytter på de halve ord?
Hvordan skal jeg se
med bare ett øye?
Hvordan skal jeg tenke klart
og fatte helt,
når hodet og tanken deles?
Og ennå plages jeg av denne krone
av tålmodighetens torner,
som dere fremdeles lar meg bære!
Brit Josephson

TRO OG KIRKE

Det som er det enestående ved Bibelen er at dens hellige skrifter meddeler Guds ord uforanderlig, og lar Helligåndens røst klinge i profetenes og apostlenes utsagn. Allikevel, ingen som er fortrolig med Bibelen kan unngå å legge merke til hvor uensartet dens forskjellige skrifter er. Så uensartet at man kanskje ikke makter å se den enhet som binder dem sammen og gjør Bibelen til ett hele. Denne enhetsbevirkende faktor kan uttrykkes ved det ene ord: «Testament» eller «Pakt», som det vanligvis blir oversatt.

Både det Gamle og det Nye Testaments bøker taler om den pakt Gud har opprettet med menneskene. En pakt er en transaksjon, en overenskomst eller kontrakt mellom to parter som enes om et bestemt formål og fastlegger deres gjensidige forhold. Det ligger i sakens natur at den pakt Gud har opprettet med mennesket ikke kan være av samme beskaffenhet som en overenskomst mellom to menneskelige parter som forhandler med hverandre på like fot.

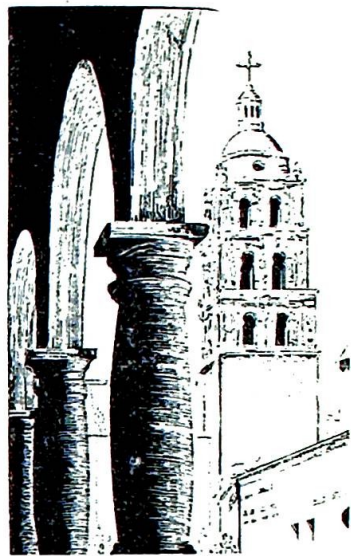
Gud pakt med mennesket grunner seg på Guds nåde og initiativ og Hans frie valg. Den betyr at Gud, universets evige konge, griper inn i de menneskelige anliggender for å tilveiebringe et bestemt og blivende nådeforhold mellom Ham og mennesket, så sant mennesket er villig til å akseptere og gå med på Hans betingelser. Dette forhold rekker langt videre enn det forhold som nødvendigvis eksisterer mellom Gud som skaper og menneskene som skapninger. Dets egentlige innhold er frelsens mysterium: den frie beslutning Gud forut hadde tatt: i tidens fylde å sammenfatte alle ting i Kristus.

Selve uttrykket «det Nye Testament» inneslutter idéen om en eldre pakt, det «Gamle Testament», hvis hellige skrifter danner den bibelske Canons første del. Frelsesordningen er tilstede som Guds sanne ord i det Gamle Testaments bøker, forutsagt, fortalt og forklart av deres respektive forfattere. Allikevel, når en med omhu leser disse bøker, kan en neppe unngå å legge merke til at det forhold mellom Gud og paktens gamle folk, som gjenspeiler seg i disse skrifter, bærer prege av å være noe foreløpig og ufullstendig så å si. Og dette er

til de grader sant at en bare kan vurdere og forstå det Gamle Testamente som en langvarig og møysommelig modningsprosess henimot det fullkomne. De ikke så få hårreisende hendelser og tilstander man leser om i det gamle Testaments bøker, den langt fra uklanderlige moral man møter i mange av dets mest fremstående personligheter, det langt fra åndelig eller moralsk høytstående syn på personer og ting, den ofte helt primitive grusomhet og hevsn, i ett ord: alt dette høyst ufullkomne i det Gamle Testamente, kan en bare forstå, om man ser det som avveier og sideveier og kronglete veier som, tross alt, fører hen til det fullkomne som er Jesus Kristus og Hans evangelium om Guds rike. I sin visdom har Gud ordnet det slik at det Nye Testamente er skjult i det Gamle, og det Gamle åpnes i det Nye. Det Gamle Testaments bøker er i sin helhet opptatt i det evangeliske budskap og det får og åpenbarer sin fulle betydning i det Nye, samtidig som det Nye Testamente i sin tur belyses og forklares av dem.

AV PATER
D. J. BOERS

Ingen vil være uvitende om at evangeliene inntar en helt spesiell plass blant det Nye Testaments skrifter. De er jo hovedvitnesbyrden om Frelserens, Jesu Kristi, liv og lære. I dagens debatt om den historiske Jesus og troens Kristus er det godt å vite at den katolske Kirke alltid og overalt har fastholdt, og stadig fastholder at de fire evangelier har apostolisk opprinnelse. Først preket apostlene på Kristi befaling, og under Helligåndens inspirasjon skrev de så selv, og med dem andre menn med apostolisk oppdrag, Evangeliet ned i dets firedobbelte form, oppkalt etter Matteus, Markus, Lukas og Johannes, som fundament for troen. Forfatterne av de fire evangelier utførte sitt verk ved å velge blant de mange overleveringer som muntlig eller ennå skriftlig alderede forelå, ved å ordne noen av dem i sammendrag eller ved å frem-

legge dem med henblikk på de enkelte kirkers situasjon. Stadig i form av forkynnelse, men slik at de alltid meddeler oss om Kristus hva som er sant og uforsøkt. Slik lyder det i det annet Vatikankonkils dogmatiske konstitusjon om Guds åpenbaring (18—19). Dette siste utsagn er meget interessant. Mens Kirken på det bestemteste og uforandret fastholder de fire nevnte evangeliers historisitet, lærer den samtidig at hva deres forfattere fremlegger, gjør de stadig også i form av forkynnelse. Med andre ord: de nevnte fire evangeliers forkynnelses-karakter forminsker ikke på noen måte deres historisitet og vice-versa. De er derfor samtidig «kerygmatiske-stemte» og «historisk-bestemte».

Hva betyr dette? Dette betyr at de evangeliske, i sannhet historiske, situasjonsbilder samtidig tjener det «kerygmatiske» eller forkynnelsens formål, hvorved de for de kristne til enhver tid får en personlig, gjennom troen aktualisert, evighetsverdi.

Forkynnelsen setter frem for oss Kristus som det troens mysterium Han er. Kristus hvis ord og gjerninger, hvis død og oppstandelse som Guds direkte inngripen i verdenshistoriens gang bare kan mottas i tro. Men den katolske Kirke kan aldri gå med på at troens innhold er til de grader et mysterium, at man turde eller kunne glemme at troens fundament, Jesus Kristus og Hans budskap, er en historisk persons liv og forkynnelse. Selv om den vet at den historiske forskning har sin iboende begrensning, så er den katolske Kirke også sikker på at man ganske unerøst tør tillate at de vanlige vitenskapelige historiske metoder kan anvendes i den evangeliske bibelforskning.

NYHETER

(Forts. fra side 186.)

GUDSTJENESTER PÅ SØN- OG HELLIGDAGER	Stille messe	Høymesse
OSLO: St. Olavs kirke, Akersveien 5. Biskopen og prestegården 20 72 26. Sogneprestkontoret 20 72 44	9.00 9.45 og	11.00 19.00
St. Hallvard kirke, Fransiskanerne, Enerhaugt. 4, tlf. 67 23 83	8.35 18.00	11.00 —
St. Dominikus kirke, Dominikanerne, Neuberggaten 15, tlf. 55 07 71	9.00 10.00 18.30	11.00 —
Vår Frue Villas kapell, Montebello, Ullernchausséen 52, tlf. 55 81 21	8.30	—
Grefsen kapell, Glads vei 23, tlf. 15 32 44	11.00	9.30
Lunden kloster, Øvre Lunden, tlf. 212587	—	10.00
ARENDAL: St. Franciskus kirke, Tyholmen, tlf. 22 209	8.00	10.45
BERGEN, St. Paul kirke, Christiesgt. 16, tlf. 15 410	9.00 19.00	11.00 —
Vår Frue kirke, Helleveien, tlf. 57 353 — 57 707	9.30 19.00	— —
DRAMMEN: St. Laurentius kirke, Cappellensgt. 1, tlf. 83 20 19	8.30	10.30
FREDRIKSTAD: St. Birgitta kirke, Kongens gt. 9, tlf. 11 438	9.00	11.00
HALDEN: St. Peters kirke, Kristian V's pl. 1, tlf. 81 168	8.00	10.45
HAMAR: St. Torfinns kirke, Torvg. 113, tlf. 23 751	8.30	11.00
HAUGESUND: St. Josefs kirke, Haralds gt. 21, tlf. 23 195	8.30	11.00
HØNEFOSS: St. Theresias kirke, Vesterngt. 5, tlf. 21 266	8.00	10.30
KRISTIANSAND: S.: St. Ansgar kirke, Kirkegt. 3, tlf. 24 225	8.00	10.30
LILLEHAMMER: Mariakapellet, Weidemannsgt. 3, tlf. 52 550	—	10.00
LILLESTRØM, St. Magnus kirke, Romeriksgt. 1, tlf. 71 28 85	8.30	11.15
MOSS: St. Mikals kapell, Ryggeveien 24, tlf. 51 038	—	11.00
PORSGRUNN: Vår Frue kirke, Sverres gt. 26, tlf. 50 793	8.30	11.00
SARPSBORG: St. Olavs kapell (1. og 3. søndag) O. Haraldssonsgt. 49, tlf. 53 765	17.30	—
STABEKK: Maria kirke, Nyveien 17, tlf. 53 77 35	8.30 19.00	10.45 —
Veståsen kapell	—	9.30
STAVANGER: St. Svithun kirke, Dronningens gt. 8, tlf. 25 534	8.00	10.45
TØNSBERG: St. Olavs kirke, Sandefjordsgt. 1, tlf. 11 949	8.00	10.45
TRONDHEIM: St. Olavs kirke, Prinsensgt. 2a2	8.45 19.00	11.00 —
Biskopen og prestegården tlf. 21 214	—	—
St. Elisabeth hospital, Ila tlf. 21 670	6.15	—
KRISTIANSUND N.: St. Eystein kirke, Flintegt. 5, tlf. 72 779	8.00	11.00
LEVANGER: St. Torfinns kirke og St. Eysteins sykehjem, Jernbanegt. 29	8.30	11.00
MOLDE: St. Sunniva kirke, Parkveien 23, tlf. 51 467	8.30	11.00
ÅLESUND: Vår Frue kirke, Nørvesund, tlf. 37 558	8.30	11.00
TROMSØ: Vor Frue kirke, Storgt. 94 Biskopen og prestegården, tlf. 3604	8.15	10.30
St. Elisabeth hospital, Mellomveien 50, tlf. 81 050	6.20	—
BODØ: St. Eysteins kirke, Hernesveien 22, tlf. 81 783	8.15	10.30
HAMMERFEST: St. Mikael kirke, Salsgt. 52, tlf. 11 447 (1. VII—31. VIII)	19.00 8.00	11.00 —
St. Elisabeth Institutt, tlf. 11 392)	—	—
HARSTAD: St. Sunniva kirke, Skolegt. 4, tlf. 61 501	8.00	10.30

åpenhet. Han fremholdt at man i meningsbrytningene ikke stiller noe spørsmålstegn ved den uvurderlige verdien av det frivillige valgte sølibat, valgt av kjærlighet til Herren. Debatten sentres imidlertid nå om den nåværende lovgivningen som binder sammen det forpliktende sølibat og prestevielsen. Pave Paul har uttalt at dette spørsmål ikke er åpent for debatt. (Ossevatore Romano den 21. februar.) Jeg finner det imidlertid nødvendig å be om at denne avgjørelse blir omgjort av paven, sa han.

■ Catholic Herald's Roma-korrespondent Alan Mc Elwain skriver i en reportasje til sin avis at pave Pauls beslutning om å være til stede ved bispekonferansene på Filippinene og i Australia i november muligens må sees som et direkte svar på kritikken om at han isolerer seg fra sine biskoper. Blant andre har kardinal Suenens oppfordret pave Paul til å ha en meget nærmere kontakt med biskopene, og det virker som om paven nå akter å gjøre dette ved direkte besøk ved de enkelte bispekonferansens møter. I november blir det første gang han forlater Italia i en slik hensikt, og han kommer til å treffe mange av biskopene i Det fjerne østen på sin reise.

■ Omkring 200 katolske teologer kommer til delta i en konferanse som tidsskriftet Concilium arrangerer i Bryssel i september. Emne blir fremti-

dens teologi, og kjente navn som Karl Rahner og Schillebeeckx skal delta. Innledende foredrag: kardinal Suenens.

■ KNA melder fra Zürich at det er innført skarpere kontrolltiltak mot kirkesamfunnene i Slovakia. Regimet har utarbeidet detaljerte «retningslinjer for et politisk program i kirkepolitikken» allerede i fjor høst og en kopi av dokumentet har kommet til Sveits. «Retningslinjene» tar tydeligvis sikte på undertrykkelse og til slutt total avskaffelse av religiøse ordener og kongregasjoner, og myndighetene nekter å fortsette forhandlingene med Vatikanet.

■ I en beriktigelse av en byråmelding om kuriekardinalenes inntekter, opplyser Vatikanets presstjeneste at de kardinaler som arbeider i den romerske kurie mottar en månedslønn på 660 000 lire eller omkring 3 800 D-mark. Byråmeldingen gjenga et vesentlig større beløp i forbindelse med at det er gitt lønnsforhøyelser til alle tjenestemenn i Vatikanet.

■ Erkebiskopen av Wien, kardinal König uttalte i et fjernsynsintervju på dagen for pave Pauls prestejubileum: «Paul VI er Konsilets mann. Han er fast besluttet på å gjennomføre Konsilets erklæringer, han er også overbevist om at det er nødvendig å gjøre dette.» Kardinalen beklaget at verdenspressen stadig tillia paven meninger som bygger på et uriktig, fiksert bilde av ham. For avisene er Paul VI den pave som sendte ut Humanae Vitae og som har uttalt seg om sølibatet, sa kardinalen. Men er han ikke også den pave som har gitt oss encyklikaen Populorum progressio, er han ikke også den tredje verdens pave, forsoningens mann, den utrettelige forkjemper for freden, økumenismens mann? Skal alt dette glemmes på grunn av Humanae Vitae?

■ De brasilianske biskoper tilbakeviser regjeringens uttalelser om at det ikke finnes po-

litiske fanger i landet og at det ikke forekommer forfølgelser som falske, melder KNA fra Rio de Janeiro. Med stort flertall har bispekonferansen vedtatt og offentliggjort et dokument hvor biskopene sier seg overbevist om at myndighetene vil gjøre slutt på de nåværende tilstander i landet. De brasilianske biskoper erklærer seg rede til «et kritisk samarbeide» med myndighetene. Både terroren og forfølgelsene blir fordømt, begge ting fører til en mulig borgerkrig, heter det.

■ Pave Paul har uttalt at han overveier å opprette akademier for spesialstudier i filosofi, rettsvitenskap, historie og sosialøkonomi, forteller en britisk avis. Paven kom med antydningen i en tale til 26 vitenskapelige eksperter som har oppholdt seg en uke i det pavelige vitenskapsakademi i Vatikanet.

■ Paul VI kom i en tale under sin generalaudiens i Peterskirken den 27. mai inn på den oppfatning enkelte har at det troende menneske bare retter blikket mot fortiden og at han eller hun ser med mistro på dagens forandringer i åndslivet, i teknikk og vitenskap og på menneskenes fellesskap. Det motsatte er tilfelle, sa paven. Den enkelte kristne er ingen reaksjonær, men et menneske rettet mot fremtiden, fylt av håp.

Stadig kan man høre at den troende ikke er «moderne», at han og hun ikke forstår seg på de unge, at de er engstelige og — etter kirkelig tale — førkonsiliære. Men den kristne opptrer ikke som en fremmed i det moderne liv og står ikke som tilskuere til det som skjer. Den kristne er med på å skape et håp i verden. Forskning, arbeide, fremskritt, motsetninger, til og med revolusjon er virkeliggjørelsen av alles håp.

■ Residensen til den apostoliske nuntius i Quito, Ecuador har vært utsatt for stenkastning, utført av «en ikke-katolsk gruppe». 35 vindusruter ble knust under episoden.

En kloun

Forsiktighet er ofte en plage, tro meg. Fordi nå min klasseforstander på Gamlebyen folkeskole engang i begynnelsen av tredveårene hamret inn noen samfunnsnyttige slagord i mitt hode om brannfare og landskade, har jeg i årenes løp utviklet en form for forsiktighet på dette felt som er plagsom — blant annet for de andre i familien.

Jeg tror det egentlig kan føres tilbake til denne læreren. Selv om min bestemor gjorde sitt. Lo jeg når jeg skulle kripe til køys og bli dyttet rundt, sa hun formanende: Hysj, den som ler om kvelden, får oppleve ildebrann om natten. Men egentlig tror jeg det var læreren:

Jeg husker ikke med full sikkerhet hvordan slagordene var, hvordan de lød, mener jeg. Men det var ett som han ofte skrev på tavlen med hvitt kritt og streket under. Først med rødt, siden med blått kritt. Kanskje han valgte de to fargene for å vise at saken var like viktig for alle politiske retninger. I praksis ville det si at han skrev ned blått for lille Rudolf Pedersen og meg, vi var begge eksesert hjemme til å tenke i blått og stole på garden. Og så skrev han med rødt for de syvogtyve andre hvis fedre gjerne var arbeidsløse eller underbetalte eller abonnerte på seriehefter av Das Kapital.

Dette er langt ut på sidelinjen for funderinger om frykt kanskje, men jeg trives der ute. Nå vel:

Det jeg vil ha frem er dette, alt tyder på at en energisk lærer hjernevasket en guttunge som siden ble overforsiktig med å slukke plater, stråleovner, være redd for ildsfarlig lim og gnister i en peis.

Kan slagordet ha vært BRANNSKADE GJØR LANDSKADE? Jeg er usikker på ordene, men de forestillinger de etter hvert vakte i stakkars meg sitter. Landskade ville si et ødelagt klubbhus på Klosterengen fotballbane og at oppgangen i den soppspiste halvfine gården hvor familien bodde ble sperret av røk og skader på Kongens slott som jeg hadde sett en gang under vaktparaden. Alt dette skremte meg forferdelig.

Landsskade — i et guttehode.

Vel, årene går. Læreren må være død for lenge siden. Andre slagord går sin gang over jorden.

Men jeg blir ikke kvitt min forsiktig-

het på dette punkt. Så enormt skvetten av meg ellers er jeg ikke, men dette sitter for dypt liksom.

Førleden kom jeg til å miste en ubrent fyrstikk på gulvteppet hjemme, mens jeg satt med pipe og Sweet Dublin og en bok. Sekundet etter lå jeg på alle fire og krabbet rundt i stuen for å finne den røde svoveldjevelen.

Minstegutten spurte hvorfor jeg gjorde det.

— Det kan bli brann, sa jeg og stirret morskt på ham.

— Neida. Ikke av en ubrent fyrstikk, flirte han. Det er nifst hvor godt han kjenner meg. Lærer ikke søstrene ham å vise respekt for sin pappa?

Jeg måtte finne på noe for å forklare den underlige følelsen jeg hadde av å gjøre ting som er til beste for landet:

— Det kan bli selvantennelse.

— Nææ. Det er ikke mulig.

— Joda, gutt. Hvis du går fort frem og tilbake og tramper på svovelhodet blir det glohett og...

Jeg så at han ikke var overbevist. Ikke på noen måte.

Bramnskade er landsskade, mumlet jeg plutselig matt.

Han lo uhemmet av meg.

Jeg ble sittende på gulvet.

Gutten kan jo ikke vite at jeg ble hjernevasket — til og med av en mann som mente det godt.

Det er mange trossfeller som kanskje har det på samme måte, de av oss som har nådd middagshøyden, som det heter. Vi har ofte små «forsiktigheter» som kan være høyst plagsomme.

Er det noe å gjøre med?

Ikke i mitt tilfelle, er jeg redd.

Jeg begynner i beste fall bare å tenke på lille Rudolf Pedersen som kanskje har drevet det til noe stort her i verden.

Hva nå enn han ble hjernevasket til.

Men det er en mager trøst å gruble over det.

Dog husker jeg at han hadde noen nervøse rykninger rundt øynene allerede i fjerde klasse.

LESERBREV

«HEL- GARDERING»

Herr redaktør.

Dette var det ordet St. Olavs redaksjon satte over et referat fra Norges Katolske Kvinneforbunds landsmøte for ikke så lenge siden. Sett ut fra referatets innhold kunne overskriften forsvares, idet der fantes et både — og blant uttalelsene som var kommet frem på Sør-Norges Distrikforbunds møte. Disse uttalelser var imidlertid et resultat, en syntese, av forslag, enkeltmeninger og tanker man gjorde seg, de var ikke ment som noen resolusjon og burde kanskje i det hele tatt ikke vært tatt med i et slikt referat, all den stund problemet i det hele tatt ikke ble berørt på Landsforbundets landsmøte.

Å si at Norges katolske kvinner helgarderer seg i spørsmålet om familieplanlegging, er i hvert fall ikke riktig. Helgardering, det å ha en bakvei åpen, gir inntrykk av feige standpunkter, og det er ikke slik norske, katolske kvinner stiller seg like over for dette problem. Derimot er de, som kvinner verden over, søkende og usikre.

I siste nummer av «Newsletter», den avis som Verdensunionen for katolske kvinneorganisasjoner utgir, finner vi noen katolske synspunkter gjeldende familieplanlegging, de er meget interessante og kan kanskje gi næring til våre hjemlige drøftelser.

Den årlige sesjon for Kvinnekomisjonen ble avsluttet i Geneve i april i år. Det er bestandig interessant å følge med i det som behandles på disse møtene, fordi de er speil som reflekterer de store, aktuelle problemer som angår kvinnen, familien og samfunnet.

Blant mange andre saker som ble tatt opp til vurdering, var også spørsmålet om familieplanlegging.

Verdensunionen var representert

ved dr. M. T. Graver — Duvernay, hun er lege, spesialist i gynekologi, og kunne derfor tale ut fra erfaring og fremlegge sine meninger med autoritet. Hun oppfordret til å være på vakt mot å ta lettvinde bestemmelser når det gjelder et område som er så delikat som den kvinnelige organisme.

Her er noen utdrag fra de synspunkter hun fremsatte:

De får kontakt med redaksjonen på tlf. 20 72 26 og tlf. 28 01 04.

Vennligst les dette:

St. Olav Bokhandel vil også i år være lukket i hele juli måned.

«Kvinnen er ikke bare lik mannen, hun er også for en stor del identisk med ham når det gjelder vitale mekanismer,» sa hun. «Teorien om bisexualitet overbeviser et stadig større antall forskere, det som kan betegnes slik:

Mann og kvinne besitter begge de samme kjønnshormoner. Det bør understrekes at dette fysiologiske grunnlag er det mest solide fundament for kravet om likhet mellom kjønnene. Men kvinnen er videre kvinne, det vil si, kjønnlig bestemt av et komplisert spill av hormoner, frembragt av opprinnelige arveanlegg, som, enten man vil det eller ei, er bestemmende for hennes hjerne, hennes ånd, hennes følelsesliv, og som har bestemt hennes legeme til å utøve moderskapets funksjoner.

Hennes kjønn er skrevet inn i alle hennes celler, i hennes muskler, hennes innvoller, hennes hud, fra før hennes fødsel og inntil hennes død. Hvis man derfor ønsker at kvinnen skal oppleve harmoni, utfoldelse, lykke så velger man gal fremgangsmåte hvis man krever at hun absolutt i alt skal være mannen lik.

Det er hygge
i en pakke Tiedemanns Gul
-fordi den smaker så godt!

TIEDEMANN'S GUL
LETT MIXTURE
FINT-SNITT
TIEDEMANN'S TOBAKSFABRIK
PRIVILEGERET 1778

TIEDEMANN'S
TOBAKSFABRIK

TIEDEMANN'S GUL ER GULL VERD

G4 - 2602 - 68

I familieplanleggingen er vi alle engasjert, det er i kvinnes, familienes, barnas, statenes interesser å komme frem til en løsning her, men ikke en løsning for enhver pris!

Jeg henvender meg til Kommissjonen med hele min medisinske erfaring for å be den inntrengende om å være forsiktig og tålmodig når det gjelder dette delikate tema, og jeg ber den om å gå «med naturens skritt», som er å gå frem med langsomhet og med klokskap.

Overalt og fremforalt må kvinnene opplyses, gjøres klar over sin fruktbarhet, og sammen med sin ektefelle, som også må ta sitt store ansvar i familieplanleggingen, må de i verdighet, trygghet og sunnhet oppdra de barn som de måtte ønske å ha»

Hvis man skulle resymere det som Kvinnekommissjonen har vært særlig opptatt av i denne sesjon, det som har vært nøkkelen til dens diskusjoner og drøftelser, stanser man opp ved ordet «likhet». Likhet med mannen, naturligvis, og det er normalt fordi mannen inntar en privilegert stilling på alle områder, sosialt, økonomisk, kulturelt, og fordi kvinnene i mange land enda har en lang vei å gå før de når opp på siden av ham.

Men altfor ofte synes man å ville gjøre kvinnen lik mannen også der hvor hun er identisk med ham, når

hun utfører de samme funksjoner med de samme metoder, i samme forhold. Dette er i virkeligheten en diskriminering av kvinnen, man setter henne i en situasjon hvor hun fortsatt må bruke opp sin krefter for å holde skritt med sin mannlige partner, og hvor alle hennes kvinnelige anlegg blir liggende brakk. Den grunnleggende enhet mellom kjønnene, som utgår fra deres felles verdighet som menneskelige vesener og Guds barn, må brukes til å respektere forskjellen i gaver og kall, denne forskjellen som er kilden til berikelse for hele menneskeheten.

Dagny How.

VOLD, TORTUR

Herr redaktør.

Deres oppmerksomhet konsentrerer seg i øyeblikket, og med rette, på den umenneskelige tortur folk er utsatt for i Sydamerika. Men la oss ikke glemme at tortur forekom for ikke så lenge siden mot frihetskjemper i pavens eget land. Jeg tenker på den østerrikske minoritet i Nord-Italia, som siden den første verdens-

krig, har vært utsatt i mange år for systematisk undertrykkelse, inntil det lyktes å få istand en overenskomst mellom partene.

Paven sa aldri ett ord om denne urettferdigheten, og så vidt jeg vet har han heller ikke tatt stilling mot det som foregår i Sydamerika. Han bare blander seg inn i ting ektefeller burde avgjøre alene med sin samvitlighet. Hvorfor?

Friedrich Griess,
Halden.

Pave Paul VI har klart gitt uttrykk for at han fordømmer tortur av politiske fanger, i Syd-Amerika og andre steder i dagens verden.

RED.

ANNORLUNDA SOMMAR?

RØGLE KLOSTER

(Sverige, 10 km utanför Lund)

Adress: Pl. 615, 225 90 — Lund

Tel: 046/514 20

DEN NORDISKE VALFART TIL LOURDES

5—11 september 1970.

Flyreise med fuld pension, pris fra Københavns lufthavn (Kastrup)

på hotel «Madonna» danske kr. 890,—

på sygehjemmet «Accueil Notre-Dame» » » 700,—

Gejstlig leder: Mgr. Knud Ballin, København.
Læge, sygeplejersker, samaritter medfølger.

Program og tilmeldelser ved henvendelse til:

VALFARTSKOMITEEN

Barsehøj 25, 2900 HELLERUP (Danmark)

FYRINGSOLJE

brukes av

St. Olavs kirke	}	Oslo
Bispegården		
St. Joseph's Institutt		
Vor Frue Hosp. Nerveavd.		
St. Dominikus kirke		
Lunden Kloster	}	Arendal
St. Elisabethsøstrenes Pleiehjem		
Sta. Katarinahjemmet		
St. Franciskus Kirke		
St. Franciskus Hosp.		
St. Pauls Kirke	}	Bergen
Vår Frue Kirke		
Marias Minde		
St. Franciskusøstrenes Moderhus		
Øyenklinikken		
St. Josephs Hosp., Drammen	}	Hammerfest
St. Torfinns Klinik, Hamar		
St. Elisabeth Inst.		
St. Mikals Kirke		
St. Mikals Prestegård		
St. Theresia Hosp.	}	Hønefoss
St. Franciskus Hosp.		
St. Magnus Kirke		
St. Magnus prestg.		
St. Elisabeths Hosp.		
Vår Frue Kirke	}	Tromsø
Bispegården		
St. Olavs Kirke, Bispegården		
St. Olavs kirke		
St. Olavs Prestegård		
St. Olavs Klinik	}	Tønsberg

Ved bestilling av olje:

Oslo 68 34 60 - Service 68 34 66

PRESTERS OPPGAVE OG KALL

Doktoravhandling i Oslo.

«En undersökning av prästens oppgift och hindren för prästkallelser i Oslo, Norge» (A Study of the Role of the Priest and Obstacles to priestly Vocation in Oslo, Norway) är titeln på en i Rom nyligen utgiven bok av jesuitpatern A. J. Jolson. Den utgör ett utdrag ur pater Jolsons doktorsavhandling och är resultatet av en undersökning om katolska ungdomars attityder till prästrollen i Norge. I en 70 sidor lång inledning ger förf. den historiska bakgrunden till undersökningen och presenterar den katolska kyrkans situation i Norge och ger en karaktäristik av lynne och kultur i landet. Därefter ger han en välinformerad redogörelse för de problem som sammanhänger med prästtjänsten i våra dagars norska samhälls- och kyrkoliv. I kap. 2 redogör förf. för sin undersökningsmetod och presenterar sitt sju sidor omfattande frågeformulär. Kap. 3 innehåller en analys och sammanfattning. Jolsons hypotes vid undersökningens början var att prästbristen antingen beror på att prästen uppfattar sin roll i samhället och kyrkan som irrelevant eller på att alltför många problem möter prästen i hans tjänst och personliga liv.

Det visade sig att de unga tillerkände prästen hög status, samtidigt som de underströk att denna status är förbunden med tjänande. Man placerade prästen bland de yrkesgrupper som utövar störst inflytande i världen av idag. De unga söker hos prästen egenskaper som kärlek, öppenhet, rörlighet («dynamism»). De anser att prästkandidaterna bör vara mogna människor, och att prästvigningen inte borde äga rum förrän i 30-årsåldern. De

föredrar att prästen är lätt igenkännlig genom sin klädsel, och att tonen i umgänget med honom präglas av respekt. De unga betraktar prästen som sin vän och anser att de i stort sett finner vad de söker hos honom. De ifrågasätter inte prästrollens berättigande, men pekar på de många svårigheter som är förbundna med prästens liv (celibatet, dålig ekonomi, stor arbetsbörda, oåterkalleligheten) som orsaker till prästbristen. Hänsyn har tagits till utfrågades ålder, kön, utbildning, föräldrar, vänskapsförhållande till prästen samt medlemskap i föreningar eller grupper. Kön och utbildning gav obetydliga åsiktsskiljaktligheter.

Den katolska moderns inflytande visade sig vara en viktig orsak till positiva attityder hos de unga, särskilt när det gäller förståelsen för celibatet som ett liv i Guds tjänst och vikten av psykologisk mognad hos prästkandidaterna. Vänskap och täta

kontakter med en präst visade sig ge djupare förståelse för de oegennyttiga momenten i prästens liv och arbete. Regelbundet deltagande i eukaristien medför också positiva ställningstaganden, gör celibatet mindre skrämmande och de ekonomiska hänsynen mindre tungt vägande. De som deltar i katolsk gruppverksamhet tillhör också dem som har en positiv syn på prästens oppgift. De unga med katolska mödrar uttalade sig särskilt starkt för prästrollens relevans och mot att prästtjänsten skulle sakna spänning. Det samma gällde dem som har vänner bland prästerna. — I bokens fjärde kapitel

ARENDA L

BYGGMESTER
HANS NILSEN

Neset 362
Arendal
Tlf. 22 647

ARENDA L

ADEL ELLEFSEN

Aut. Installasjonsforretning

Tlf. 21 756 - Arendal - Tlf. 22 460

OLAV SLAATTENE

Blomsterforretning. Begravelsesbyrå

Tlf. 21 958
Havstad, Arendal

BERGEN

USLITELIG
MODERNE
og sanitært

Kjøkkenutstyr i rustfritt stål

DIDR. ANDERSEN & SØN A/S

Telgr.: Glas Bergen Tel. 15 090

MED TANKE PÅ FREMTIDEN

BERGEN

MØHLENPRIS BAKERI

S. Aakre

Tlf. 11 616

1/8 Kr. Madsens Bok- og Papirhandel

Bryggen 5 - Loppen - Telefon 11 482

BERGEN

HOPSDAL & DAHL A/S

Aut. Installatør, TV-, Radio-
og Utstyrsforretning

TORNØEGÅRDEN - BERGEN

K. & J. SOLHEIM

Kjøtt - Pålegg - Delikatesser
Egen Pølsefabrikk

Solheimgt. 25
Tlf. 99 016 Bergen

NYGÅRDSGT. 19

ERLING KRAGE A/S

PRYD- OG BRUKSKUNST

Bergen

Telefon central 14 110

Telegramadresse: «Kjell»

kommenterar förf. resultatet. Han är medveten om att antalet tillfrågade är litet, men anser likeväl at svaren är representativa för norsk katolsk ungdom av idag. (KIT).

■ Erkebiskopen av München, kardinal Döpfner som er formann i den tyske bispekonferansen har kommet med en oppfordring om å slutte en internasjonal overenskomst som bannlyser bruk av vold som politisk middel. I en preken på 25 års dagen for Tysklands kapitulasjon i siste verdenskrig sa kardinalen at minnet om krigsofrene og nazismens voldsherredømme tydelig viser at menneskene må bryte «voldsbrukets onde sirkel». I en tid hvor anvendelsen av vold også innenfor nasjonenes grenser griper om seg med skremmende fart, må

vi av alle krefter arbeide for at de nødvendige samfunnsendringer blir foretatt i samarbeide og med fredlige midler, sa han.

■ Den samme kardinal har elers under en festgudstjeneste ved avslutningen av årsmøtet i den katolske tyske studentunion

advart mot «en form for religiøs snobbisme som kultiverer trostvil og mener at denne tvilen er normal». En slik holdning bygger på en forenklet oppfatning av Gud, sa kardinalen som fremholdt at man ikke må godta alt som er oppe i dagens debatt. «Kirken er apostlene og Peters Kirke», sa han.

<p>Halden- firmaer</p>	<p>Karl Knap ^{AS} Tlf. 2710 Bygningsartikler - Rør og Maskinforretning Linoleum</p>	
<p>Glassmester OSKAR L. HANSEN Alt i glassarbeid, innramming og bilglass Tlf. 2976</p>	<p>HALDENS ARB. HANDELSFORENING Alt i gode varer i våre avdelinger</p>	
<p>OSLO Spesialforretning i RUSTFRITT STÅL For sykehusene KNUT JUUL CHRISTIANSEN Stortingsplass 7 II Tlf. 33 36 24 - Oslo Tifgr.adr.: RUSTFRIKNUT</p>	<p>OTTO E. ANONSEN BLIKKENSLAGERMESTER Ventilasjon og Bygningsarbeid Tlf. 3439</p>	<p>OSLO F. JØRGENSEN Aut. rørlegger - Rørhandel Tlf. 1844</p> <div data-bbox="923 1074 1309 1372" style="border: 2px solid black; padding: 5px;"> <p>KVALITET I KJØTT, FLESK OG PØLSEVARER </p> <p>Jens J. Andersen TØYENGT. 2, Oslo</p> </div>
<p>THRONSEN & CO. BOKTRYKKERI Bernb. Getzgt. 3 b, Oslo Telefon 20 40 02 - 20 70 02</p>	<p>C. Tennant Sons & Co. A.s Tollbodgaten 27 - Oslo - Telefon 42 18 94</p>	
<p>Allslags snekkerarbeid utføres REIDAR MYRVOLD & SØN Gladsvei 23, Grefsen Tlf. 21 18 32</p>		<p>T. S. JACOBSEN BEGRAVELSESBYRÅ Ullevålsvn. 1 - Oslo Tlf. 20 79 06 - 20 79 05 Privat 55 77 87 - 69 43 72</p> <div data-bbox="979 1649 1267 1925" style="border: 2px solid black; padding: 5px;"> <p>NEBB Stedet for alt elektrisk ØVRE SLOTSGATE 8, OSLO</p> </div>
<p>Byggevarer - Beslag - Ovner Verktøy - Fliser - Linoleum Tapeter - Farvehandlervarer Kjøkkenutstyr THIIS & CO. AS Haakon VII's gt. 1, Oslo Sentralbord 41 77 30</p>		

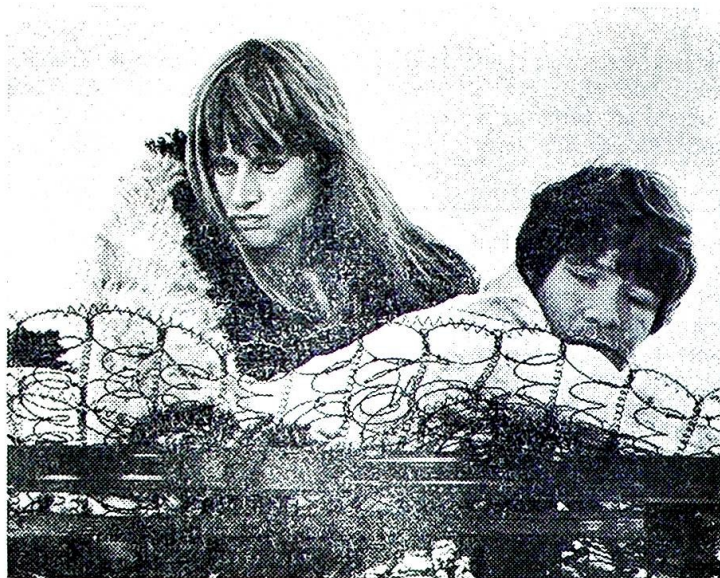

MUNTERT MARERITT

Skal det spøkes med det redselsfulle? Mulig er det i hvert fall — den «svarte», dvs. uhyggelige og makabre humor er en gammel genre både i litteraturen og i filmen. Noen kan slett ikke ta den, det kan være en temperamentssak (og et spørsmål om nerver!), om en forarges og deprimeres eller ikke, overfor blandingen av latter og død. Er verket vulgært eller kynisk, frivolt eller smakløst, faller det på sine egne svakheter — som i alle andre gener. Men det hender jo at det bærer. Et berømt eksempel: «Dr. Strangelove» — en makaber morsom film om hvordan en atomkrig kunne bryte ut. Morsomt!? Ja morsom. Latter og tårer ligger ikke så fjernt fra hverandre som mange vil tro. Det er ikke sagt at en tar lett på dårskapen fordi om en ler av den — det finnes sint latter.

Atomkrigen er også hovedtemaet i den mangfoldige amerikanske filmskaperen Richard Lester's nye verk. Lester har en burlesk, nærmest surrealistisk fantasi. Mange husker vel hans Beatles-filmer og en vill «historisk» parodi som «En morsom ting hendte meg på veien til Forum», der intet innfall var for halsbrekkende.

I «... og krigen er over!» møter vi de triste rester av dagens England, tre år etter at «that thing» — A-bomben — ble sloppet, forøvrig ved en misforståelse. Krigen varte bare 2 minutter og 28 sekunder — verdenshistoriens korteste og mest ødeleggende krig. Hva blir tilbake, annet enn galskap? Det er den galskapen Lester vil skildre, og han gjør det ved noe så farlig sjokkerende som å utlevere dens groteske komikk. Det kommer sadismen farlig nær. Skal vi tillegge ham et «budskap», må det vel bli dette: Allerede den kjensgjerning at vi lever — selvfølgelig og avslappet — med *mulighetene* for slike tilstander, i velbeskyttede lagre både her og der i verden, er så sinnsvakt, at en vet ikke om en skal gråte eller le. De

De to ungdommer Penelope og Allan - RITA TUSHINGHAM og RICHARD WARWICK - slapper av et øyeblikk i «... og krigen er over!» (The Bed Sitting Room). Richard Lester's komedie om livet i London etter en kjernefysisk krig. Filmen er i farger, og blant de mange medvirkende er bl.a. RALPH RICHARDSON, MICHAEL HORDERN, ROY KINNEAR og MARTY FELDMAN.

fleste av dem som tenker, gråter. Richard Lester forsøker seg med latteren. Den blir temmelig skjærende.

London er en slags ruinløkke, der de tyve overlevende — et infamt utsnitt av førkrigstidens britiske klassesamfunn — virrer tussete omkring, og holder på de former og vaner som ennå lar seg uttrykke. Her er Lord Fortnum (Ralph Richardson), hvis Rolls Royce trekkes av noen overlevende mulesler, og hvis «problem» er at han er på god vei til å bli forvandlet til — et soveværelse! Her er en middelstandsfamilie hvor datteren Penelope (Rita Tushingam) er 17 måneder på vei (17 er ingen trykkfeil!) og vag med hensyn til hvem hun er gift med, —faren har installert familien i et rullende tog i Londons Undergrunn, og hopper av og til ut for å plyndre en sjokoladeautomat med øks. Moren blir et snakkende klesskap — sånn gikk det henne. Scotland Yard overvåker lovene fra ballong, og puffer i folk med bulldoser — de skal *bevege* seg, for å motvirke strålingseffektene i seg selv. Den smule elektrisitet som ennå finnes, frembringes ved muskelkraft og tørrsykling.

Sannelig har ikke også Kirken overlevd smellet — kuppelen på St. Pauls Cathedral stikker opp av en kratersjø midt i ruinørkenen, og en prest forretter noen rare rester av de gamle riter.

Lester nekter seg i det hele tatt intet — han går villig inn i de overlevendes vrangforestillinger, og opphever grensen mellom den kjølige betrakter og de forvirrede ofrene.

Muntert mareritt — det lyder som en selvmotsigelse. Og denne filmen gir ikke noe helt overbevisende prov for at det ikke er det. Når den interesserer, er det ved sin innfallsrikdom og sin bildekunst — omtrent som i mange av Salvador Dalis malerier, der «fornuften» — også er avgått ved døden — godt og grundig. Lester vil vel, på sitt skremmende vis, si oss: Det *gjør* den, dersom det skulle skje. Der er *ingen* morgendag — selv ikke for Londons tyve overlevende. Det er et valg mellom vår kompliserte sivilisasjon og — ingenting. Galskapen i dette ingenting vil ingen kunne iaktta. Så la oss kaste et godt blick på den *nå* — mens vi kan.

brm.

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

Ansvarshavende redaktør: Åge Rønning.

Faste medarbeidere: Hallvard Rieber-Mohn O.P., D. J. Boers O.F.M.,
Mirjam Knollmüller C.S.J.

Redaksjonens adresse: Akersveien 5, Oslo 1, telefon 20 72 26.
Redaktøren privat 28 01 04.

Ekspedisjon og forlag: Akersveien 5, Oslo 1.
Kontortid 9—16. Lørdag 9—14. Telefon 20 72 48.

Abonnement (direkte ell. gjennom postkontorene. Kr. 35 pr. år, kr. 20 pr. ½ år. Utlandet kr. 40.

Annonser: 10 dager før utg.dagen.
24 nr. årlig. - Postgiro 204 648.